

Notat

28. oktober 2021
Side 1 af 11

Til	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Til	Besvarelse

Redegørelse for yderligere forhold i tilknytning til Søndervangskolen jf. anmodning den 14. oktober 2021

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har bedt om redegørelse for en række forhold jf. brev af 14. oktober 2021 til Aarhus Kommune. Dette notat indeholder en redegørelse for de forhold, der indgår i brevet.

Derudover har styrelsen anmodet om, at Aarhus Kommune udvider den iværksatte uvildige undersøgelse af Søndervangskolen til at omfatte kommunes samlede håndtering af sagen. Det kan i den sammenhæng oplyses, at undersøgelsen bl.a. skal omfatte følgende (citat fra opgavebeskrivelsen til den eksterne leverandør):

"En evaluering af Aarhus Kommunes tilsyn i perioden – hvad har tilsynet omfattet, hvordan er det udført, og har det været tilstrækkeligt?"

BØRN OG UNGE
Strategi og Udvikling
Aarhus Kommune

Sekretariat-Grøndalsvej
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Sag: 21/093108-15

Oversigt over temaer i redegørelsen

Overordnede spørgsmål.....	2
Udtræk af prøvefag.....	7
Klager	8
Fritagelse af lavt præsterende elever	8
BOOST-periode til mundtlige prøver	8
Pulje til fagligt løft	9
Den nationale trivselsmåling.....	10
Hvilke skoleår og hvilke afgangsprøver?.....	11

28. oktober 2021
Side 2 af 11

Overordnede spørgsmål

1. Hvad har byrådet gjort for at undersøge den påståede snyd på Søndervangsskolen, siden det kom til byrådets kendskab?

Svar 1

Den 29. september 2021 blev problemstillingerne omkring prøveafviklingen på Søndervangsskolen beskrevet i Politiken. Samme dag bad forkvinden for Børn og Unge-udvalget og flere andre byrådsmedlemmer Børn og Unge om en redegørelse. Børn og Unge-udvalget fik den 30. september 2021 en redegørelse for forholdene.

På Børn og Unge-udvalgs mødet den 6. oktober 2021 fik udvalget en introduktion til emnet fra udvalgsforkvinden. Forvaltningen gav dernæst en fortrolig gennemgang af emnet. Dernæst stillede udvalget spørgsmål til forvaltningen. Udvalget drøftede dernæst sagen med inddragelse af rådmanden og forvaltningen. Som materiale til punktet forelå bl.a. redegørelsen, som STUK modtog 6. oktober 2021. Udvalget bakkede op om forvaltningens forslag om en uvildig undersøgelse.

2. Hvad har byrådet gjort for at undersøge, om der kunne være sket tilsvarende på andre folkeskoler i kommunen?

Svar 2

Der har ikke været konkret anledning til mistanke om uregelmæssigheder i forhold til prøveafviklingen på andre skoler. Med forbehold for tilgængeligheden af relevante data vil Børn og Unge på baggrund af sagen tage initiativ til at undersøge forholdene omkring tildeling af ekstra tid til læseprøven samt fritagelse af elever.

3. Hvordan har tidligere hhv. nuværende lærere på Søndervangsskolen været inddraget/hørt af kommunen med henblik på at få klarlagt omfanget af den påståede snyd på Søndervangsskolen?

Svar 3

Børn og Unge modtog i 2017 en henvendelse fra Århus Lærerforening om prøveafvikling og arbejdsmiljø i udskolingen på Søndervangsskolen.

Der blev udtrykt kritik af problemerne med prøveafviklingen fra områdechefens side og skoleleder blev bedt om at orientere udskolingsgruppen herom og om et fremtidigt skærpet tilsyn. I umiddelbar forlængelse heraf blev der igangsat et forløb med fokus på arbejds-

miljø, trivsel og samarbejde. Forløbet involverede medarbejderne i udskolingen. Jf. side 5-8 i redegørelsen, som STUK modtog 6. oktober 2021.

28. oktober 2021
Side 3 af 11

Børn og Unge modtog i marts 2019 en henvendelse fra en daværende og en tidligere medarbejder på skolen. Der blev iværksat en afdækning, herunder bl.a. uddybende individuelle samtaler med afsenderne af henvendelsen. Der blev ikke i 2019 foretaget yderligere aktiv opspørgning af daværende eller tidligere medarbejdere.

Der er nu iværksat en uvildig undersøgelse, hvor både nuværende og tidligere medarbejdere får mulighed for at blive inddraget/hørt.

4. Hvilke foranstaltninger har kommunen truffet beslutning om for at sikre sig, at afholdelsen af de kommende prøver på Søndervangsskolen og de andre folkeskoler i kommunen sker i overensstemmelse med prøvereglerne? I den forbindelse ønskes oplyst, hvordan det er sikret, at Søndervangsskolens ledelse fremover varetages på fuld betryggende måde i forhold til regeloverholdelse og opfyldelse af det krav om decorum, som knytter sig til varetagelse af denne ledelsesopgave?

Svar 4

I forhold til Søndervangsskolen er den hidtidige skoleleder og viceskoleleder nu fratrukket deres stillinger. En ny, midlertidig viceskoleleder er konstitueret, og en ny, midlertidig skoleleder indsættes den 29. oktober 2021. Der vil blive udarbejdet en handleplan for Søndervangsskolen, som Børn og Unge-chefen vil følge nøje op på for at sikre, at skolen følger gældende regler, og for at sikre, at skolens arbejdsmiljø er sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt forsvarligt.

I forhold til Søndervangsskolen er der endvidere truffet beslutning om at få foretaget en uvildig undersøgelse med følgende elementer:

- En bred og aktuel afdækning af arbejdsmiljøet og kulturen på Søndervangsskolen
- En afdækning af de forhold i perioden 2016-21, som kommer frem i redegørelserne samt evt. øvrige opmærksomhedspunkter, herunder hvorvidt forholdene er historiske eller fortsat er gældende praksis
- En evaluering af Aarhus Kommunes tilsyn i perioden – hvad har tilsynet omfattet, hvordan er det udført, og har det været tilstrækkeligt?
- En kvalificering af de fremadrettede indsatser og det ledelsesmæssige fokus

28. oktober 2021
Side 4 af 11

I forhold til de øvrige skoler i Aarhus Kommune giver sagen anledning til en præcisering af de gældende regler for folkeskolens prøveafholdelse.

I forlængelse heraf vil der blive fulgt op via Børn og Unges ledelse i forbindelse Børn og Unge-chefernes tilsyn og løbende sparring med skolelederne. (Aarhus Kommune er på børn og unge-området inddelt i fem geografiske distrikter med hver sin Børn og Unge-chef, som refererer til Børn og Unges direktør. Skolelederne refererer til en af de fem Børn og Unge-chefer. En Børn og Unge-chef har i gennemsnit chefsansvar for ni skoler og syv-otte dagtilbud).

Hvis der opleves uregelmæssigheder, som ledelsen ikke tager hånd om, har man som medarbejder mulighed for at gøre opmærksom på det gennem de årlige målinger af social kapital eller gennem Aarhus Kommunes whistleblowerordning.

5. Finder kommunen, at der er anledning og grundlag for at træffe ansættelsesmæssige foranstaltninger i forhold til en eller flere ansatte i kommunen, herunder navnlig på Søndervangsskolen?

Svar 5

Skoleleder Rani Hørlyck har på baggrund af det pres, der har været, ønsket at indgå en fratrædelsesaftale, hvilket Aarhus Kommune har imødekommet.

Hun vil være fritstillet frem til fratrædelsen ved udgangen af februar 2022. Samtidig har skolens viceskoleleder valgt at fratræde sin stilling, og også han vil være fritstillet frem til sin fratrædelse fra skolen. Skoleleder og viceskoleleder er således ikke længere til stede på skolen, og adgangen til it-systemer lukkes i løbet af få dage.

I indværende uge vil der blive udpeget en ny midlertidig skoleleder, der skal fungere indtil en ny permanent leder er ansat. Der er desuden udpeget en midlertidig viceskoleleder. Børn og Unge-chefen støtter op om den midlertidige ledelse med tæt opfølgning og sparring.

En vurdering af eventuelle yderligere ansættelsesretlige konsekvenser for de implicerede vil blive foretaget umiddelbart efter at den eksisterende analyse foreligger.

6. Hvordan forholder kommunen sig til, at styrelsen i strid med kommunens oplysningspligt efter § 63 i lov om kommunernes styrelse og § 56 i folkeskoleloven ikke blev orienteret om kommunens egen tilsynssag med skolen i dialogen om skolens sag i styrelsens kvalitets-tilsyn?

28. oktober 2021
Side 5 af 11

Svar 6

Jf. side 18 i redegørelsen, som STUK modtog den 6. oktober 2021, burde STUK på et tidspunkt have været orienteret om uregelmæssighederne i 2016 og 2017. Det er beklageligvis ikke sket.

7. Hvordan sikrer byrådet, at byrådet i dag over for navnlig Søndervangskolen – og andre skoler i øvrigt – varetager sine pligter efter folkeskoleloven som ansvarlig for folkeskolen?

Svar 7

Den enkelte skoles leder har den administrative og pædagogiske ledelse af skolen og er ansvarlig for skolens virksomhed over for skolebestyrelsen og kommunalbestyrelsen jf. folkeskolelovens §45. Derudover fører skolebestyrelserne tilsyn med den enkelte skole jf. § 44 i folkeskoleloven.

Det er byrådets overordnede ansvar at sikre og følge op på kvaliteten af Børn og Unge tilbud. Et af hovedelementerne i byrådets tilsynsforpligtelse er kvalitetsrapporterne til byrådet jf. folkeskolelovens § 40a. Kvalitetsrapporternes formål er at understøtte en fokuseret politisk drøftelse i byrådet. Byrådet har den 14. august 2019 vedtaget en revideret tilgang til kvalitetsopfølgning i Børn og Unge.

Byrådet har delegeret udførelsen af tilsynet til rådmanden for Børn og Unge og dennes forvaltning. Tilsynsforpligtelsen i Børn og Unge følger ledelsesansvaret i ledelseslinjen. I Børn og Unge er ansvaret for den daglige drift, indenfor de givne rammer, delegeret til de decentrale ledere, og der er på den baggrund tillid til, at hver enkelt medarbejder og leder sikrer en udførelse af opgaverne, der dels lever op til byråd og folketings mål og forventninger til kvalitet i ydelserne og dels har fokus på, at der leveres ydelser, der bedst muligt understøtter børnenes og de unges behov.

Dette er afspejlet i Børn og Unge tilsyn gennem den løbende ledelsessparring i linjen, ved henvendelser og klager, samt ved det systematiske tilsyn på konkrete lovfæstede og byrådsbeslutede områder. Tilsynet er struktureret på et princip om tillid til ledere og med-

arbejder i de enkelte tilbud, hvor alle ledere har en del af tilsynsforpligtigheden, afstemt i forhold til deres ledelsesmæssige ansvar.

28. oktober 2021
Side 6 af 11

Der er således tillid til, at medarbejderne i det enkelte tilbud har fokus på at efterleve fælles mål og retningslinjer, ligesom der er en forventning om, at der i det enkelte tilbud føres løbende kontrol med egen udførelse af opgaven. De decentrale ledere er på den baggrund, som del af deres ledelsesopgave, forpligtiget til at sikre, at mål og rammer efterleves i det daglige arbejde, og at det decentrale råderum udnyttes bedst muligt til gavn for børnene.

Hvis der er forhold som ikke synes i orden, og en leder ikke har mulighed for at forbedre dette, er en leder altid ansvarlig for at formidle forholdene videre til nærmeste leder. Ansatte er på samme måde ansvarlig for at formidle bekymrende forhold videre til nærmeste leder.

Formidlingen til nærmeste leder er meget vigtig, da det er i den proces, at en leder kan få kendskab til problemer, som denne bør reagere på. Der er således en generel forventning om, at ledere løbende orienteres i linjen om problemstillinger som ikke kan løses på det pågældende niveau, ligesom det er forventningen at skoleleder søger rådgivning i forvaltningen, hvis der opstår tvivl om, hvordan regler skal fortolkes.

Børn og Unges seneste ramme for lokal kvalitetsopfølgning og tilsyn blev vedtaget af byrådet den 12. maj 2021.

Omdrejningspunktet i rammen er fire lokale læringssamtaler i en to-årig periode med afsæt i både kvalitative og kvantitative data om børnene og de unges udvikling. En læringssamtale er en samtale mellem ledere, medarbejdere, forældre, faglige konsulenter og andre relevante deltagere med forskellige perspektiver på vores fælles kerneopgave. Formålet med læringssamtalen er at blive klogere i fællesskab, og gå i dybden med lokale fokusområder, som skal forbedre kvaliteten for børnene og unge.

Datagrundlaget er genereret både lokalt og centralt og skal tage højde for børnenes, de unges og forældrenes perspektiv. To gange årligt (forår og efterår) bliver der stillet en kvantitativ datapakke til rådighed, som fungerer som et fælles afsæt for deltagerne ved selve læringssamtalen. Datapakken er tilpasset henholdsvis dagtilbud, skole og fritids- og ungdomsskoleområdet og har indikatorer for strukturel kvalitet, processuel kvalitet og resultat kvalitet. Herudover inddrages kvalitative data fra praksis.

28. oktober 2021
Side 7 af 11

Tilsynet i Børn og Unges ledelseslinje er endvidere systematiseret ved jævnlige ledelsesopfølgninger mellem Børn og Unge-chef og hhv. dagtilbuds-, skole- og FU-leder. Der afholdes seks ledelsesopfølgninger om året – tre opfølgninger mellem hver læringssamtale. Ledelsesopfølgningerne er strukturerede og systematiske og har et bredt blik på drift og udvikling af alle aspekter af den lokale enhed.

Det løbende ledelsesmæssige tilsyn med den pædagogiske praksis og driften finder sted på daglig basis. Det finder sted, når der spares om konkrete indsatser, ved møder, ved besøg, ved behandling af klager og ved generelt at handle, når man får kendskab til forhold, som ikke fremstår i overensstemmelse med gældende krav. Forvaltningen understøtter løbende arbejdet med tilsyn i ledelseslinjen gennem data, sagsbehandling og opfølgning på, at love og regler overholdes. Det ledelsesmæssige tilsyn skal undersøge og vurdere, om tilbuddet bliver drevet på en faglig, økonomisk og sikkerhedsmæssigt forsvarlig måde.

Aarhus Kommune, Børn og Unge, skal samtidig anmode STUK om evt. forslag til en styrkelse af tilsynet med skolerne som STUK på baggrund af denne redegørelse måtte finde relevante. Aarhus Kommune, Børn og Unge, ser frem til en dialog med STUK herom.

Udtræk af prøvefag

8. Hvilke overvejelser har kommunen gjort sig, og hvilke foranstaltninger har kommunen truffet beslutning om i forhold til, at det er brud på tavshedspligt efter straffeloven, hvis oplysning om udtræksfag er videregivet for tidligt?

Svar 8

Orientering af lærere om udtræksfag før den officielle dato er beskrevet i redegørelsen, som STUK modtog den 6. oktober 2021, side 22. Det fremgår dels, at skoleleder i 2019 har oplyst, at prøvefagene ikke bliver offentliggjort på forhånd, og dels, at skoleleder vil ændre procedure for den administrative forretningsgang omkring udmelding om prøvefag. På den baggrund er der ikke truffet foranstaltninger med henvisning til brud på tavshedspligten efter straffeloven.

Klager

28. oktober 2021
Side 8 af 11

9. Hvilke overvejelser har kommunen gjort sig, i forhold til at en lærer i strid med prøvebekendtgørelsen har udarbejdet klager på vegne af elever?

Svar 9

Forholdet er beskrevet i bilag 1a til redegørelse til Børn og Ungeudvalget i Aarhus Kommune den 30. september 2021, og der er efterfølgende truffet beslutning om en uvildig undersøgelse.

Der kan derudover henvises til handleplanen for den ledelsesmæssige opfølgning på Søndervangskole og opfølgningen på samme jf. side 12-14 i redegørelsen, som STUK modtog den 6. oktober 2021.

Fritagelse af lavt præsterende elever

10. Hvilke konkrete tiltag har kommunen iværksat for at sikre, at Søndervangskolen fremover overholder reglerne om fritagelse af elever ved 9. klasseprøverne?

Svar 10

Forholdet er beskrevet i bilag 1a til redegørelse til Børn og Ungeudvalget i Aarhus Kommune den 30. september 2021. Det fremgår bl.a.: (Citat fra bilag 1a side 8 af 19)

"Skolens aktuelle procedure for fritagelse fremgår af køreplanen for prøveafvikling. Det fremgår af køreplanen, at beslutningen træffes af skolelederen på baggrund af en pædagogisk-psykologisk vurdering og efter samråd med eleven og dennes forældre.

Skolens nedskrevne procedure er blevet forelagt for to skolekonsulenter fra PUF, som vurderer, at disse er i overensstemmelse med lovgivningen på området."

Der henvises i øvrigt til den kommende uvildige undersøgelse.

BOOST-periode til mundtlige prøver

11. Hvilke konkrete tiltag har kommunen iværksat for at sikre, at lærere ikke uretmæssigt forbereder elever til de mundtlige prøver?

Forholdet er beskrevet i bilag 1a til redegørelse til Børn og Ungeudvalget den 30. september 2021, side 8-9 af 19: (Citat fra redegørelsen:

28. oktober 2021
Side 9 af 11

”Forberedelse til mundtlige prøver

Ved samtale med den tidligere medarbejder er det beskrevet, at der fortsat foregår forberedelse og vejledning, som beskrevet i henvendelsen.

Skolens aktuelle procedure i forbindelse med forberedelsesperioden fremgår af køreplanen for prøveafvikling udarbejdet juni 2017.

Skolelederen har oplyst, at der pågår undervisning mellem prøvedage for at kunne understøtte eleverne bedst muligt. Skolen har været i kontakt med Undervisningsministeriet og er blevet bestyrket i det fordelagtige i at understøtte eleverne bedst muligt i deres forberedelse af deres prøver. Ift. vejledningspraksis på skolen henvises til bekendtgørelsens bilag ”Samlede bestemmelser vedrørende 8.-9.-10. klasse. Om undervisningen og folkeskolens prøver”.

Der beskrives samtidig en BOOST-periode (preb-periode) til mundtlige prøver – BOOST-perioden er efter anmodning uddybende beskrevet af skolelederen.

Af vejledningen om prøveafvikling fremgår, at ”læreren vejleder ikke i selve analysen, forståelsen og fortolkningen af tekster og andre multimodale udtryk og heller ikke i udarbejdelse og disponering af fremlæggelsespunkter til prøven.... Vejledningen ophører, når fordybelsesperioden er afsluttet, og synopsis er afleveret.....”

På baggrund af den yderligere beskrivelse fra skolen omkring tilrettelæggelsen og indholdet af BOOST, har de faglige konsulenter fra PUF ikke bemærkninger hertil. Der er dermed ikke med udgangspunkt i vejledningen belæg for at sige, at indsatserne omkring BOOST har været udenfor rammerne i bekendtgørelsen.”

På den baggrund har kommunen ikke iværksat tiltag i forbindelse med forberedelse til mundtlige prøver.

Der er efterfølgende truffet beslutning om en uvildig undersøgelse.

Pulje til fagligt løft

12. Er grundlaget for udbetaling af pulje til fagligt løft undersøgt af kommunen som følge af den konstaterede snyd ved prøverne (der er udbetalt 1,3 mio. kr. i 2018 på baggrund af prøveresultater i 2017/2018)?

13. Hvilke overvejelser har kommunen gjort sig i forhold til, om udbetalingen af puljen kan være sket uretmæssigt?

28. oktober 2021
Side 10 af 11

Samlet besvarelse af 12 og 13

Søndervangskolen har deltaget i Børne- og Undervisningsministeriets puljeprogram til løft af fagligt svage elever i folkeskolen. Deltagende skoler fik mulighed for at få en andel af en præmiepulje, hvis der var sket en reduktion på mindst 5,0 procentpoint i skolens andel af elever, der ikke opnåede mindst 4,0 i karaktergennemsnit i hvert af fagene dansk og matematik. Søndervangskolen fik i den forbindelse udbetalt 1,3 mio. kr. i 2018 på baggrund af skolens resultater i 2018¹.

"Som tidligere beskrevet har der grundet udskiftning i Børn og Unge ledelse ikke været ført skærpet tilsyn på prøveafviklingen i 2018, der var grundlaget for udbetaling af de 1,3 mio. kr. Børn og Unge kan derfor ikke med sikkerhed dokumentere, at der ikke er forekommet uregelmæssigheder i forbindelse med afviklingen af prøverne i 2018, og skal på den baggrund tilbyde STUK, at de 1,3 mio. kr. som er udbetalt på baggrund af resultaterne på Søndervangsskolen tilbagebetales til ministeriet.

Den nationale trivselsmåling

14. Hvordan forholder kommunen sig til, at der er fremsat beskyldninger om, at Søndervangskolen har forsøgt at påvirke den nationale trivselsmåling?

Svar 14

Børn og Unge henviser til den kommende uvildige undersøgelse, idet dette forhold ikke tidligere er belyst internt.

15. Hvordan sikrer kommunen, at den nationale trivselsmåling fremover gennemføres i overensstemmelse med de gældende regler på navnlig Søndervangsskolen hhv. kommunens øvrige skoler?

Svar 15

Børn og Unge henviser til den kommende uvildige undersøgelse, idet dette forhold ikke tidligere er belyst internt.

¹ Andelen af elever, der ikke opnår mindst 4,0 blev reduceret med 13,37 % fra baseline (2013/14 til 2015/16) til 2018.

28. oktober 2021
Side 11 af 11

Hvilke skoleår og hvilke afgangsprøver?

16. Endelig anmodes kommunen om at give et samlet overblik eller en tidslinje over hvilke skoleår og med hvilke afgangsprøver, der kan være risiko for, at snyd fra skolens side/uregelmæssigheder har påvirket prøve-afviklingen på Søndervangskolen.

Svar 16

Så vidt Børn og Unges tilsyn har kunnet konstatere, vedrører risikoen primært skoleårene 2015/16 og 2016/17, idet daværende områdechef fulgte op og udtalte kritik i 2017 og idet Børn og Ungechefen i 2019 iværksatte en handlingsplan med opfølgning i 2020 og 2021.

Udover nedenstående har tidligere medarbejdere påpeget, at elever flere gange er blevet vejledt - ud over hvad retningslinjerne giver mulighed for - i tiden op til prøven i mundtlig dansk.

Skoleåret 2015/16:

Elever fik **forlænget tid** til prøver ud over, hvad reglerne om afgangsprøver gav mulighed for. Der var tale om de bundne prøver i dansk Fp9: Læsning.

Der var syv **prøvefritagelser** i 2015/16.

Skoleåret 2016/17:

Det viste sig under prøveafviklingen i 2017, at der var usikkerhed ift. hvilke elever, der havde fået **forlænget tid** til Fp9: Læsning. Og om der var eller flere elever, der uretmæssigt havde fået mere tid. Det lykkedes ikke dengang at få afklaret, om det drejede sig om mere end én elev, hvilket skolens undersøgelse viste.

Der var 22 **prøvefritagelser** i 2016/17.

Der henvises i øvrigt til den forestående eksterne analyse.